

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe un an 4 coroane.
 Pe o jumătate de an 2 coroane.
 Pentru România 10 lei anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE
 se primesc în biroul administrației (strada
 Poplăcii nr. 15).
 Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani
 a treia-ora 10 bani.

Emigrările.

De câțiva ani încoace observăm la poporul român din Ardeal și Țeara-Ungurească ceva neobișnuit. De unde până bine de curând Românul numai cu mare greu se despărțea de vatra lui, îl vedem acum plecând nu numai spre România, unde, ori-și-cum, era între conaționali de ai lui, dar' chiar înspre America.

Cari sînt cauzele acestei porniri de a lua lumea în cap și a-și părăsi casa și masa, nevasta și copiii? Sînt mai multe. La unii e sărăcia și datorită. Dările cele multe deoparte, îngreunarea traiului, luxul și cărăma de altă parte 'i-a făcut pe mulți să iee această hotărîre, nădăjduind, că mergînd în acele țări îndepărtate vor face ușor bani mulți, cu cari să se poată curăți de necazurile de acasă și apoi, reîntorcîndu-se să poată începe o viață nouă. A fost destul să plece unii, cărora să le meargă acolo bine, și îndată au plecat alții după ei, fără a se socoti mult. Au mai început să lucre pentru emigrare și agenți, cari după fiecare emigrant au un câștig dela proprietarul de vapoare și încetul cu încetul ne-am pomenit, că în America sînt mii de Români.

Nu-'i vorbă, rămînînd un an doi acolo și avînd în răstimpul acesta în continuu de lucru, așa dară și de câștig cei mai mulți, dacă sînt oameni care se cade, se și cunosc, așa că pierderea, ce o avem Români de aici din cauza plecării atîtor oameni sănătoși, buni de muncă, nu e așa de mare, cum e d. e.

aceea, ce o îndurăm prin așezarea Românilor transilvăneni și bănățeni în România, căci aceștia sînt perduți pentru noi cei de aici, cari trebuie să ne înmulțim tot mai tare, să muncim tot mai mult, cultivîndu-ne spiritul și păstrînd și înmulțind averile noastre. Din multe știri ce le primim din America, se vede însă, că la foarte mulți le merge acolo foarte rău, așa că cetirea celor două epistole, pe care le publicăm mai la vale, vor face pe cei cumiți să chibzuească bine înainte de-a se hotărî pentru plecarea la America.

Eată ce ne scrie un abonent al nostru din statul Indiana:

Muncel (Indiana), 3 Febr. 1902.

Mulți se sflă astăzi în mare miserie, blăstîmîndu-și soarta și totodată ciassul, în care s'au decis a pleca în această străinătate și lume nouă, care face pe om ne-om și își capătă din sănătate nesănătate. De ar ști fiecare, că ce dulceață se află în America, sînt sigur că nu 'și-ar mai duce nasul la bancă spre a-și însărcina puțina-și moșioară sau să-și vîndă vituțele din jug, lăsîndu-și jugul în cuiu și nevasta și copilașii lui proprii într'o mare jale și cu inima mîhnită de plecarea lui. Cugată, că merge la America să facă sute, da mai nainte de a pleca în America nu-'și cugetă, că Doamne, sînt eu în stare de a-'mi câștiga, sau dacă ajung eu acolo fire-aș sigur, că dau de lucru sau cel puțin de s'ar încrede epistolei, care o scrie altul, care se află de 2-3 ani acolo și de bună seamă acela chiar la dulcii sei părinți sau frați, surori nu scrie lucruri neadevurate, dar' nu le bagă în seamă pe nici

una fără numai pleacă boiește la America, și dacă el sosește aici, atunci vede oă ce a făcut. Nu-'i vorbă mulți s'au folosit aici, dar' mulți își blastîmă soarta și ciassul în care au plecat la America, fiindcă până acum au mers foarte bine lucrurile în America și fiecare după munca și osteneala lui zilnică a putut folosi ceva, dar' începînd de acum înainte mult nu va mai dura, fiindcă s'a înmulțit foarte tare lumea, de chiar astăzi mulți sînt cari de abia își pot câștiga cu ce să trăească și totuși oamenii nostri nu-'și curmă venirea la America, din cauză că nu se încred la cele scrise despre împrejurările din America de cei mai vechi. Vasile Coman, din Hașfalău.

Tot în felul acesta ne scrie un altul, care a ajuns în alt stat din America:

Cleveland (Ohio) 4 Febr. 1902.

Ne pare rău de oamenii nostri, că nu sînt atît de luminați ca să judece ce scriem de aici, căci om cu minte nu poate să laude America pentru oameni, care au moșioară și copii, ei aici este de trăit numai pentru aceia, care sînt de tot săraci și vin cu familie cu tot, nu să vie bărbatul să lucre pentru 300 fl. de drum încoace și încolo și pe lângă aceea subsistența lui aici și cheltuelile familiei acasă și nu e sigur că are ori ba de lucru, căci earnă șed foarte mulți fără lucru, oă nu capătă, și numai ei știu ce inimă duc și dacă oate un flecar scrie, că are plată bună să iau și oameni, cari ar pute trăi acasă, după aur în vînt, dară la urmă ved ce au făcut, dar' e tîrziu. Deci ar fi bine ca conducătorii poporului să convingă pe oameni, oă nu lăcomia după

FOITA.

Poesii populare.

Drumul Americii.

Culese de I. Mărginean, din Rêstolțul-mare.

Fire-ai lume-a focului
 Cum sînt eu al dorului,
 Poți fi maică supărată
 Pen' ce nu 'm-ai făcut fată,
 Să șed cu furca pe vatră,
 Să nu caut țeara de lată,
 Când de-acasă am plecat,
 Ziuă bună 'mi-am luat,
 Dela frunza de pe munți
 Dela părinții cei dulci,
 Dela frunza de pe fagi,
 Dela părinții cei dragi,
 Dela grădină cu flori
 Dela frați dela surori,
 Dela vere și verișori,
 Dela fete și feciori,

Dela frunza de pe spini,
 Dela neamuri și vecini,
 Dela un fir de busuioc,
 Dela sat și dela joc,
 Dela pretinii cu foc,
 Dela un fir de tîmăiță,
 Dela a mea dragă mîndruță,
 Când de-acasă am plecat
 Mare jale m'a mîncat,
 Din 'naintea casei mele
 M'a lovit un plîns și jale,
 Iubita măicuța mea
 Ochii la mine-'i țines,
 Și tot trupul îi plîngea,
 Pe mine mă petrecea,
 Maica mea așa zicea:
 Oh iubite al meu fiu,
 Tu te duci și eu rămăiu
 Cu cine să mă mîngăiu?
 Oh iubită măiculiță,
 Care mai hrănit cu țigă,
 Inceată din suspinare
 Și din multă jale mare,
 Adă numai mîna dreaptă

Și fă bine de mă iartă,
 Poate 'ți-am greșit vreo dată,
 În copilăria mea
 Poate 'mi-a fost mintea rea,
 Oh fie toate ertate,
 Rămâneți cu sănătate,
 Că eu nu dintr'a mea voie
 Am venit eu la nevoie,
 Domnul care m'a zidit
 Acela 'mi-a rînduit.

Din Mediaș.

Culese de Bazillu Porea, sodal cojocar.

Pasere de pe cetate
 Spune-'i mîndrii sănătate,
 De n'are drăguț să-și caute,
 Că de mine n'are parte,
 N'are parte că-'s departe,
 Is departe cu locul,
 Nu-'i pot trage cu ochiul,
 Is departe cu casa,
 Nu-'i pot trage cu geana.

mai mult face pe om fericit oi mulțumirea și cum ai potrivită avere și cum-pătarea și odihna inimei, care o are omul numai în familia sa; că în America mulți sufer dureri trupești și sufletești, muncind și cât nu pot, ca să scape odată din jug și să vie acasă. Cine nu e tare lipsit să rămână acasă și să nu-și vînză libertatea.

Pavel Borzea din Viștea-de-jos.

Șirele de mai sus vorbesc destul de lămurit. Silească-se fiecare să muncască și să trăiască astfel, încât să nu aibă lipsă de a-și părăsi moșia, căci și dacă vr'unii ajutați de noroc au făcut vre-o ispravă în străini, cei mai mulți numai câștig n'au avut.

Procesul părintelui Ardelean. Cum știut este, în 25 Ian. c. părintele *George Ardelean* a fost condamnat la judecătoria cercuală din Sătmăr pentru pretinsă agitație contra limbii maghiare. Contra sentenței s'a făcut recurs la tribunal. Referitor la aceasta ni-se scrie acum:

Pertractarea părintelui George Ardelean se va ține în 10 Martie n. 1902 la tribunalul din Sătmăr, ca for apeltator. Acusatul, apărătorul și martorii nu vor fi „citați” la pertractare, ci numai înștiințați. Dacă va fi osândit mai are un remediu: cerere de nulitate la curia regească. De aici mai avem drept să așteptăm imparțialitate. Apărător va fi, ca și la judecătoria cercuală, dl Dr. Ioan Ciordaș.

LA ROMA. Din incidentul întrunirii la Roma a „Secțiunii italiene” a Federațiunii internaționale de studenți „*Corda Fratres*”, pe la sfârșitul lui Martie a. c. studenții români dela școlile superioare din Italia pregătesc o frumoasă demonstrațiune latină și manifestație de simpatii față de popoarele surori latine. În fruntea acestei mișcări stă zelosul tinăr *Remus P. Iliescu*, laureand în arhitectură în Turin.

— La 21 Aprilie a. c. se va inaugura în Roma, cum am

Până cânta cucu-n dos
Doamne bine 'mi-o mai fost,
De când s'o mutat la față
Jalnică-i a mea viață.

Crezi tu mândră, crezi ori ba
Că eu mâne te oi lăsa,
Mâne des de dimineață
Nici nu m'oi spăla pe față.

De când bade ai plecat
Eu flori verzi nu am purtat,
Nici în sat nu am jucat,
Făr' din ochi am lăcrămat
Și din inimă-am oftat.

Mândruțo din satul meu
Culcă-mă în brațul tău,
Să vîz mândro ce-i visa,
De-i visa ceva de bine
M'oi iubi mândro cu tine,
Eară de-i visa de rău
Te-oi lăsa cu D-zeu.

amintit deja, primul congres istoric internațional, al cărui president de onoare este regele Victor Emanuel III. Între numeroasele secții ale congresului s'a constituit și aceea a istoriei pedagogiei. Ca partași la această secție vor participa la congres mai mulți membri ai corpului didactic din România.

Sperăm, că participarea Românilor la Roma va atrage de nou atenția lumii civilizate asupra neamului nostru și va contribui la întărirea legăturilor firești, ce există între Români și celelalte popoare ale gintei latine.

Prințul Ferdinand la Tarul. „*Pravoslavnii Vostok*” din București e informat, că principele moștenitor *Ferdinand* va fi la vară oaspele *Tarului* în *Livadia*.

Știrea are lipsă de confirmare.

Iubileul Papei. În 20 luna curentă s'au împlinit 25 ani de când a fost ales de cap al bisericii Sanctitatea Sa *Leo XIII*. Ziua iubilărilor a fost sărbătorită pretutindenea de lumea catolică. În Roma a fost o pompoasă sărbătoare bisericească în templul sfântului *Petru*. Serviciul a fost celebrat de cardinalul *Rampolla*. Au asistat 25 de cardinali, 40 de episcopi și dignitarii papali și un public imens. Papa a primit depeșe de felicitare din toate părțile lumii.

RUSIA ȘI CONVENȚIA ANGLO-JAPONEZĂ. Din *Petersburg* se anunță, că bugetul marinei rusești din anul curent este proiectat mai mare cu 15 milioane de ruble. Suma aceasta e menită pentru vapoare nouă de război.

Se vede, că aceasta e un răspuns la convenția dintre Anglia și Japonia, încheiată de curând.

Memoriu la monarhul. Referitor la știrile date de unele ziare cu privire la un memoriu al bisericii ortodoxe române din patrie, sântem autorizați dela locul cel mai competent să declarăm, că delegațiunea bisericii române gr.-or. va prezenta Maj. Sale un memoriu în afacerea averilor bisericesti comune cu Sârbii numai pește vre-o două săptămâni.

Astfel telegrama din „*G. Trans.*” din 26 l. o., precum și comunicatul din „*Egyetértés*” dela 24 Febr. sînt premature, pentru-că I. P. S. *Metropolitul Meșianu* se află la rezidența Sa, ocupat între altele și cu pregătirea memoriului. — Tot odată vestim, că membrii mireni ai delegațiunii nu se vor prezenta la M. Sa, ci numai membrii episcopatului, sub conducerea I. P. S. *Metropolitului Meșianu*.

DELEGAȚIUNILE. Delegațiunile se vor întruni anul acesta în *Budapesta*. Semioficioasa „*Magy. Nemz.*” scrie, că timpul întrunirii va fi în luna *Maiu*, dar ziua încă nu e fixată.

Petiția respinsă. Alegerea lui *Dr. G. Sombati* din *Iosășel* încă a fost atacată de partizanii contra-candidatului *Tagányi*. Săptămîna trecută curia pertractând petiția, a respins-o și astfel cercul românesc *Iosășel* rămîne a fi reprezentat prin *Dr. Sombati*.

Contra numirilor maghiare de localități. Din *Drezda* se anunță: Un comitet al marilor industriași din *Germania* și *Saxonia* a fost însărcinat să provoace guvernul imperial, ca acela să intervină riguros contra maghiarizării de localități — atât în oficii cât și la postă.

O pățanie. „*Polit. Ért.*” scrie, că în cercurile opoziționale se vorbește despre o pățanie curioasă a ministrilor maghiari în *Viena*, cu ocazia felicitărilor, ce s'au făcut arhiducelui *Rainer* din incidentul sărbării nunții sale de aur. Ministrii adecă au ajuns cei din urmă între felicitanți, chiar și copiii de școală au mers mai înainte. Pățania aceasta va forma obiectul unei interpelări în dietă din partea opoziției.

Mișcările revoluționare ce se pregătesc în *Macedonia* se întind și în *Albania*.

Vestitul șef albanez *Castriota* a publicat un manifest, prin care invită pe compatrioții săi să apere independența, de oare-ce, afirmă el, vor fi protejați de o mare putere europeană.

Din România.

Alegerea episcopului *Dunării-de-jos* în locul episcopului *Partenie* ales de metropolit al *Moldovei*, s'a făcut Luni în 24 l. c. Intrunindu-se marele colegiu electoral, se constată că sînt prezenți 13 prelați, 62 senatori și 108 deputați. La votare majoritatea voturilor, 138, le-a intrunit *Dr. Pimen Georgescu Piteșteanu*, profesor de teologie și director al internatului teologic pe lângă facultatea de teologie din *București*, care se și proclamă ales. Alesul a fost candidatul guvernului.

După alegere a ținut o vorbire, în care între altele a zis cam următoarele:

Dela binele și fericirea țării atîrnă binele și fericirea bisericii. Iubirea de neam și de religie trebuie să fie rostul nostru. Pe această cale va păși în sarcina sa episcopală și din fundul sufletului exprimă urări pentru înțeleptul rege al României și întreaga sa familie, exprimă recunoștință și admirațiune dlui președinte al consiliului D. Sturdza și la toți d'ni ministri și bărbai de stat, cari au muncit pentru binele țării.

Că nou alesul metropolit al *Moldovei* e un bun Român, dovedește și pasagiul următor din vorbirea lui:

„Intreaga mea luare aminte am întors-o către *Dobrogea*, provincia nouă, care de și mică în sine, este de mare însemnătate pentru noi, pentru-că ea ne-a fost dată, nu numai ca un trofeu strălucit al vitejiei armatei noastre pe malurile *Dunării* și câmpiile *Bulgăriei*, nu numai ca despăgubire a jertfelor ce țeara a făcut în război, nu numai ca preț de sînge al fraților și fiilor noștri, cari cu generositate l-au vîrsat în războiul pentru independență din 1877, ci

ea a fost incredințată înțelepciunii noastre, când judecata rece a aereopagului Europei a hotărât despre soarta ei, în schimbul altei părți rupte din inima noastră, și pe care o mână puternică ne-a răpit-o.

Din Bucovina.

„Bukowinaer Journal“ din Cernăuși publică următoarea caracterizare a situației politice actuale din Bucovina, ca părerea unui fruntaș politician, care este în afară de orice partid politic:

„Situația generală e, ceea-ce trebuie să admitem, incurcată, și anume incurcată pentru-că multe mâni nedepinse s'au amestecat în lucru și pentru-că incurcătura s'a născut în tabăra română. Un partid așa de puternic, dezvoltat pe basă istorică, cum e cel român, nu se poate divisa nici dărîma fără de a trage ou sine la pământ tot ce e în dreapta și în stînga. De aceea, după toate regulile sociologiei, trebuie să înceapă descoperirea acolo, unde s'a iscat și incurcătura, adică în tabăra română. Românii trebuie, vrînd nevrînd să fie uniți chiar și în privința celor-ce trebuie să dispară de pe terenul de luptă, fiind uniți vor fi destul de tari, ca să apere interesele lor și ale țării. În lăuntrul poporului român trebuie să se facă odată marea socoteală finală, și încă cât mai curînd. Ei trebuie să se unească, și în privința aceasta am mare încredere în bunul simț al Românilor. În contra acestei uniri pot să fie astăzi numai cei-ce stau în solda dușmanului sau cei incapabili de judecată în afaceri politice.

Unirea făcută, Românii nu mai alegă după nime, nu se tem de nici o coaliție și de nici un guvern, atunci au mână liberă și vor merge ou acel partid, spre care-i va mîna interesul național. Dela guvern nu cerem altceva fără ca să-și îplinească datoria: să administreze cum se cade, să țină cu bunăvoință cont de interesele tuturor naționalităților și să nu facă politică, pentru care nici n'are destulă îndemănare, nici nu e lipsă. Abătîndu-se înșe delat linia aceasta neutrală, poate ajunge între două focuri. Germanii au mult, foarte mult de pierdut și de câștigat nu au câștigat chiar nimic în ultimii ani. O surpare a Românilor trebuie să îngroape pe Germani. Caveant consules! De altmîntrelea după furtună vine vreme bună și asta se va întîmpla la noi mai curînd decum se crede.

DIN LUME.

România și Bulgaria.

Zilele trecute a făcut comandantul garnizoanei din Ruscuc celui român din Giurgiu o vizită. Acesta i-a reîntors-o. Ziarele din Sofia comentează aceasta apropiere ca favorabilă restabilirii relațiilor amicale dintre România și Bulgaria și-și exprimă dorința, ca uitîndu-se trecutul să se închege din nou pretenia seculară.

Ziarul »Reichswehr« încă relevează aceasta schimbare a politicii bulgare externe și prevede chiar o ligă econo-

mică între România, Bulgaria și Sîrbia spre a îndepărta pericolul economic.

Alegerile din Bulgaria.

Toate efortările guvernului pentru a înjgheba un cartel în vederea alegerilor pentru Sobranie, dela 17 Februarie, sînt zădarnice, de aceea se consideră ca sigură retragerea cabinetului, imediat după intrunirea viitoarei Sobranii.

Lupta în alegeri va fi crîncenă, după-cum se vede din agitațiunea, cari au cuprins întreaga țeară, și din plîngerile de abusuri, cari sosesc zilnic. Ziarul »Mir« publică o telegramă din Șumla, în care se spune, că prim-ministrul a declarat, că de va curge chiar sânge, legea monopolului trebuie să treacă.

Sîrbia.

În scupcina au interpelat deputații Ioigca și Ondelcovici despre ținuta dușmănoasă a unei părți a presei străine față de Sîrbia și dinastia ei. În răspunsul la această interpelare a declarat ministrul president, că de câte-ori se ved semne evidente de o însănețoare politică și financiară a Sîrbiei, se ivește aceasta campanie contra ei, aștitată de așa numiții pretendenți și cățiva malcontenti, cari, durere, au fost mai nainte miniștri sîrbești. Constată, că în urma demersurilor guvernului atacurile au mai slăbit. Cu privire la pamfletele trimise de Carageorgevici s'au luat măsuri aspre, ca ele să nu poată fi răspîndite în țeară.

Sîrbia și Muntenegru.

Scopul principal al vizitei ministrului muntenegrin la Belgrad a fost să afle dacă căsătoria prințului Mirco ou Natalia Constantinovici, rudenie ou regele Alexandru, n'ar turbura bunele relațiuni dintre cele două state. În privința aceasta a primit cele mai favorabile asigurări.

În onoarea ministrului muntenegrin s'a dat în palatul regal o masă de gală, la care au participat și trimișii Austriei, Germaniei și Rusiei. Regele Alexandru a toastat pentru principele muntenegrin și casa lui. I-a răspuns Vucovici cu un toast pentru casa și națiunea sîrbească.

Anglia.

În partidul liberal englez s'a întîmplat o scisiune. Lordul Rosebery a trimis ziarului »Times« o scrisoare, în care anunță despărțirea lui definitivă de actualul conducător al opoziției liberale, Campbell-Bannermann. Causa acestei scisiuni sînt divergențele cu privire la războiul din Africa-de-sud și Irlanda. Întîmplării nu i-se poate atribui însemnătate practică, fiind exclusă ajungerea la putere a liberalilor pentru mult timp încă.

Războiul din Africa-de-sud.

Persoane aproape de ministrul president olandez Dr. Kuyper afirmă, că contrar declarației oficiale cu privire la neutralitatea Germaniei față de intervenția olandeză, cabinetul german a recomandat cu multă căldură celui din Londra luarea în considerare a ofertului olandez. Dacă guvernul olandez ar încerca nouă mijlooci, s'ar pute aștepta

la spriginul mai multor guverne și Anglia va trebui să țină cont de ele, dacă va avè în vedere atitudinea Rusiei, care va trage consecvențele din tractatul anglo-japonez.

După Dr. Albrecht, sosit zilele acestea de pe câmpul de luptă, starea Burilor e mai favorabilă ca la începutul războiului. Peste 20.000 Buri, buni de luptă, stau în fața Englezilor, cari sînt demoralizați. Ultimele succese ale Burilor la Heidelberg, Vryheid și Boshof vor impede pe Kitchener la continuarea operațiunilor contra lui De Wet și Botha. Momentul e favorabil pentru Buri mai ales și pentru-că Kitchener va comunica — din ordinul guvernului englez — conducătorilor buri propunerile olandeze și va încerca să între în pertractări. Dr. Albrecht aduce lui Krüger rapoartele conducătorilor buri.

Conferențele ținute în timpul din urmă de delegații Burilor au scopul de a mijloci o nouă intervenție. În legătură cu aceasta stă și călătoria lui Dr. Leyds la Paris.

În camera belgică a răspuns ministrul de externe la o întrebare despre ținuta guvernului în cazul, când s'ar face nouă propuneri de intervenție din partea vre-unei puteri, că Belgia nu poate face nimic în urma declarației guvernului englez de a nu primi intervenție străină.

Știri mărunte.

O nouă formare a cabinetului italian nu va urma. Toți ministrii, afară de cel pentru lucrări publice, vor rămîne în posturile lor.

În ședința camerei grecești deputatul Tricupis, o rudă a răposatului ministru Tricupis, a palmuit pe deputatul Buiuris, pentru-că acesta ar fi insultat memoria fostului ministru.

Consiliul comunal al Berlinului a pornit o mișcare, ca toate orașele germane să protesteze contra tarifului vamal. Adunările de protestare se vor ținè între Paști și Rosalii.

Știrile sosite din Macedonia anunță, că comitetul macedonean și-a reînceput agitațiunile și bandele bulgare și-au făcut reparația.

În cazul nereușitei negociațiunilor cu sindicatul parisian pentru obținerea unui împrumut, Serbia va încerca să-l contracteze cu spriginul Rusiei.

Publicațiunile oficiale din Sofia confirmă, că deficitul a ajuns aproape de 6 milioane.

Din incidentul revoltei din Chieff au fost arestați și în Petersburg 40 studenți, în frunte cu principele Zeretelli. »Lokalanzeiger« comunică, că universitățile din Petersburg, Chieff și Charcoff au fost închise.

Camera franceză a adoptat un proiect de lege, care autorisă pe ministrul de finanțe să facă guvernului cretan un avans rambursabil de un milion de franci.

În Bruxella, Antwerpen și Gent au fost mari demonstrațiuni socialiste contra obligămintului militar și a actualului mod de votare. Demonstrații s'au declarat gata să sufere moarte pentru principiile lor. Membrii gardei civile au declarat, că nu vor pușca asupra lor.

În 23 Aprilie a. c. își va sîrba Bulgaria jubileul de 25 ani dela scăparea de sub jugul turcesc. Festivități vor fi și în Moscova, la cari va participa și ministrul Daneff.

SCRISORI.

Din Zarand.

Lucruri bune. — Două petreceri și mai ceva.

— Februarie c.

De aci rar se scrie câte ceva bine și de bine. Trăim încă în frământări — pare-mi se, că pe sfârșite, de nu cumva duhul rău va mai născoci cevași.

Sunt câțiva ani. Vre-o 8. Mai mulți frunțași din Brad vin la ideea să aranjeze în fiecare an la Apă Botează seara câte o petrecere populară în favorul bisericii. Zis și făcut. De atunci în fiecare an petrecerea se ține regulat. E bine cercetată de frunțașii din parohie și din alte comune. Mai în fiecare an cassa bisericii din Brad a primit câte 40—50 fl. venit curat. Din acest venit s'au înmulțit parte biblioteca parochială, parte fondul de premii pentru elevii săraci, parte s'au înfrumusețat biserica. Ce face întrunirea! Și ce e mai mult, ideea petrecerii și chiar petrecerea la început de anumiți oameni mai papi decât Papa era rău văzută, astăzi grație duhului bun, petrecerea e cercetată nu numai de popor, ci și de inteligență. În acest an petrecerea dela Apă-Botează a adus un venit netto de 90 coroane, din care s'a alimentat fondul corului parochial din Brad înființat la 1901 tot din venitul petrecerii populare.

Dar' să trec mai departe. Atențiunea, ce se dă de present meseriașilor nostri — mai în toate centrele române, s'a manifestat și aici în Brad. Meseriașii nostri au început a se consolida și a da semne de viață și e speranță să ajungem departe. Numai tot înainte, tot cu puteri unite și nici iadul de s'ar conjura contra noastră — uniți fiind — nu ne va pute strica nimic.

La 3/16 Februarie a. c. meseriașii nostri din Brad cei mai tineri, urmași de cei bătrâni, ne-au făcut o seară plăcută. Sub conducerea profesorului Boneu de săptămâni meseriașii nostri au făcut pregătiri dese și în 16 c. au dat producțiunea teatrală împreună cu joc. Programa a fost variată. Meseriașii au produs mai mult decât așteptam. S'au predat: Moșul și Sécuiul de domnii: Tirica, măsar și Ant. Filip, lemnar.

Apoi «Musa dela Burdujeni», de C. Negruzzi, jucată de măiestrii: Filip Tirica, Ant. Filip, Ales. Sabo, Sabin Iola, toți măiestri tineri și de speranță, precum și d-șoara Indrieș. Ear' finalul îl încoronă: «Mama Anghelușă», predată de Ioan Perșă. Toți diletanții și-au jucat rolele peste așteptare. Conducătorul profesor Boneu poate fi mulțumit de ostenele puse cu instruirea piesei. Resultatul îi poate fi deplină satisfacțiune.

După teatru a urmat petrecerea cu dans animată, cum numai în ținuturile băieștii se poate vedea. Ear' în pauză nu au lipsit nici toastele pentru meseriași.

S'a făcut și o colectă. S'au adunat așa vre-o 5 coroane și s'au depus la banca «Crișana», ear' libelul se va preda celei dintâi fete, care se va mărita după măiestru român aci în Brad, drept suvenir de la inaugurarea consolidării meseriașilor nostri.

Venitul brut al petrecerii a fost de vre-o 200 coroane, din cari la 100 cor. va forma baza «fondului de ajutorare a învățăceilor și sodalilor meseriași români». Să fie în cias bun. *Vivat, crescat, floreat!!*

Pentru meseriașii și pentru societatea de aci sunt în pregătire frumoase lucruri. De cerul, ca letargia adâncă de aici spulberată să fie pentru totdeauna și era faptelor mărețe să reinvie earăși.

Erenitul.

Talmudul.

Un fapt pe deplin sigur este, că națiunea evreiască de azi se trage direct din Farisei, cari răsculându-se mereu contra Romanilor au adus ruina patriei lor.

Sinagoga actuală nu este decât continuarea fariseismului. Căci noi știm, din toate documentele istorice oine erau acești Farisei, această clasă frunțașă a națiunii: oameni mândri, invidioși, avari, prefăcuți, persecutori încarnați, plini de mânie contra celorlalte națiuni.

Din primul până în al șeselea secol nu se știe nimic. În acest din urmă secol învățații lor grămădiră în marea adunătură numită Talmud, toate învățăturile lor contra celorlalte popoare și ura lor sâlbatică contra creștinilor.

Talmudul babilonian fu deschis din primii ani ai secolului al șeselea. El fu numai decât primit de toți descendenții lui Israel. Astăzi o singură sectă evreiască, aceea a Caraiților, nu recunoaște decât legea lui Moise și nu primește Talmudul, dar' această sectă de abia numără vre-o câteva sute de aderenți. Caraiții și-au reședința principală la Cair, la Constantinopol și în împrejurimile acestui oraș, la Nicomedia, în Crimeea și în Polonia.

După secolul al șeselea, Talmudul a devenit pentru națiunea evreiască, pentru învățații și pentru mai marii ei, cartea cea sfântă, superioară chiar cărților lui Moise. El trebuie studiat și citit de toți, întocmai ca și legea religioasă, morală, politică și socială cuprinsă în cărțile lui Moise.

Unul din cei mai vestiți învățați ai Evreilor, Moise Maimonide, un rabin din secolul al doisprezecelea, vorbește de Talmud în modul următor:

«Tot ceea ce conține Ghemara (talmudul) din Babilon este obligator pentru tot Israelul. Și se obligă fiecare oraș, fiecare ținut să se conformeze obiceiurilor stabilite de învățații din Ghemara, să urmeze sentențelor lor, să se conducă numai după instituțiunile lor. Căci corpul întreg al Ghemarei a fost aprobat de tot Israelul.»

Și înțelepții, cari au dat aceste hotărâri, cari au stabilit aceste obiceiuri, cari au pronunțat aceste deciziuni, cari au semnat aceste învățături formau ceata tuturor învățătorilor din Israel. Aceștia sunt ei învățații, cari au primit prin tradițiune fundamentele întregii legi, din generație în generație, uroându-se cu Moise.

Această autoritate a Talmudului din Babilon este așa de mare, că după chiar același învățat, cel-ce ar călca hotărârile lui trebuie să fie pedepsit cu moarte și aceasta fără judecată.

«Aceia, cari vătămă poruncile scriitorilor, zice el, trebuie să fie pedepsiți mai aspru chiar, decât aceia, cari vătămă legea lui Moise. Cel-ce calcă legea lui Moise poate să fie descărcat de vină, dar' cel-ce calcă poruncile rabiniilor, trebuie să fie pedepsit cu moartea. Nici martori, nici sfaturi, nici judecătorii nu sunt necesare.»

Să examinăm, acuma ceea ce este Talmudul.

Să împrumutăm citațiuni cari sunt într'un manuscris latin din secolul XIII. care se găsește la biblioteca națională din Paris.

Articolul X. Printre scriitorii, ale căror cuvinte trebuie să se observe mai mult decât cuvintele legii, este unul care a zis: «Pe cel mai bun dintre creștini, ucide-l... Rabinul Simeon zice: Cel mai bun dintre creștini poate deoi să fie ucis ca un răutăcios.»

Articolul XII. Un creștin poate să fie înșelat, prin ori ce mod, fără păcat, căci Dumnezeu a dat Evreilor toate bunurile celorlalte națiuni.

Rabinul Israel a zis: «Dacă un creștin vine înaintea ta pentru o ceartă, și dacă nu poți să faci să câștige Evreul prin mijloace legale, întrebuițează contra creștinului înșelătoria.»

Iată acum și alte texte din Talmud, explicate de Sixt de Sienna, un Jidov din secolul XVI.

«...D-zeu a prescriș Evreilor de a-și însuși prin ori-ce mijloc, fie prin tâlhărie, fie prin cămătărie, fie prin beție, bunurile creștinilor.»

Este prescriș Evreilor de a privi pe creștini ca animale, și a nu le trata altfel decât ca animale.

«Porunca 198 poruncește de a întrebuița cămătăria față de creștin.»

În fine să cetește în Talmud:

Următorii lui Avram, domnul v'a arătat prin gura lui Ezechiel. Voi sînteți turma mea, adevă, voi sînteți oameni, pe când celelalte popoare ale lumii nu sînt oameni, ci numai animale. Domnul a zis lui Israel: voi sînteți oile pășunii mele, voi aveți însușiri de oameni, de vreme ce celelalte națiuni ale lumii n'au decât însușirea unui animal prost.

Aceste cuvinte ar fi de ajuns de-a arăta, de ce idei sînt stăpâniți Evreii față de creștini.

Se înțelege, că Talmudul mai conține și alte multe învățături de felul acesta. Așa se spune în alt loc al lui, că cuvîntul dat unui creștin nu trebuie ținut, căci creștinul nu e om și când a poruncit D-zeu să nu mărturisești strîmb, a avut în vedere oameni, nu animale. Nici nu trebuie ajutat creștinul, căci porunca de-a sări în ajutorul vecinului e pentru oameni și nu pentru animale. Învățături de acestea sînt nenumărate în Talmud și dacă nu și trăesc după ele, cauza e, că nu pot, căci cât de mult au ajuns să stăpânească pe creștin, mai ales în unele state, totuși le e teamă să-și întocmească viața după ele, ci din contră, în șiretenia lor se arată de multe ori ca și când ar fi conduși de învățături ca ale creștinilor, numai ca cu atât mai ușor să-și poată lărgi putere lor peste ei.

Datoriile învățătorului.

Prima condițiune, căreia trebuie să satisfacă învățătorul — bine înțeles și învățătoarele, căci tot ce voiu arăta aici, se aplică și lor — e vocațiunea, gustul și dorul învățământului, plăcerea de a-l da, de a-l comunica. Trebuie ca această pornire să fie neînvinșă, să reziste la ori-ce descurajare, trebuie ca învățătorul să iubească copiii; aceasta e semnul netăgăduit al chemării sale. Trebuie dar' să cugete, să zică ca Christos: »Lăsați să vie la mine pruncii«. Un al doilea semn al vocațiunii învățătoarești este respectul de sine însuși, bunul exemplu dat aproapelui.

Dar' nici aceste două condițiuni nu ajung; pe lângă vocațiunea, care e germele, trebuie să vie și cultura, care îl face să prospere. Pe lângă respectul de sine însuși, trebuie a adăuga modestia personală. Trebuie dar' ca învățătorul să nu fie, și mai ales să nu se arate închis. Trebuie ca modestia să domnească în vorba, în ținuta, în portul și în casa sa. Nu trebuie să se vadă pe dînsul nici un lux, ci o curățenie completă, care să nu lase nimic de dorit. Asemenea să fie cumpătat în ale mesei.

O calitate înrudită de aproape cu modestia e prudența. Învățătorul fiind foarte observat în mica sa comună, trebuie să caute a se feri chiar de vinele cele mai ușoare, ba chiar și de bănueli. El trebuie să-și amintească totdeauna că va servi ca exemplu. Să aibă deci oroare de tot ce va avea oțuși de puțin aparența neorânduiei.

Să evite locurile publice, unde se fao întruniri șgomotoase.

Relațiunile sale să fie discrete și bine alese și să nu aibă a face decât cu persoane demne de stima și amiciția sa.

Să îngrijească mai cu seamă ca toți din familia sa să fie corecți. Propria sa considerațiune îi împune aceasta regulă. Dacă părinții școlarilor sei ar vedea că își crește rău pe proprii sei copii, ce încredere 'i-ar mai da?

Nu ajunge ca învățătorul să fie modest și prudent; e bine, e necesar, să aibă pe lângă aceste calități și politeță.

Aceasta politeță nu trebuie să se vadă în manifestațiuni exterioare, ci să isvorească din bunătate, să pornească din inimă.

Afară de vocațiune, fără de care nu poate fi cineva un bun învățător, acesta trebuie să mai aibă și iubirea vieții liniștite și a studiului. Înțelepții ne sfătuiesc ca să iubim viața liniștită; s'o iubească deci și să iubească și viața câmpenească; acestea vor fi elementele fericirii și odihnei sale, care nu se prea găsesc în șgomotul orașelor.

E bine, să iubească viața retrasă și câmpia, mai trebuie însă, să caute să comunice aceste gusturi nevinovate și școlarilor sei. Ei s'au născut la țeară și sînt meniți, cei mai mulți, să-și sfirșească zilele tot acolo.

Să se descrie pericolele orașelor, unde se strică așa de des sănătatea și moravurile, unde atâția oameni alergând după câștiguri mari și după avere se aleg numai cu o viață destrăbălată.

Trebuie nu numai învățătorul să aibă moravuri curate ci, ca religiunea să inspire principiile purtării sale, regula întregii sale vieți. El este profesorul, propagatorul religiunii, căci are datoria să predea religiunea, morala și istoria.

Ca să dea acest învățământ în cunoștință de cauză, și mai cu seamă cu sinceritate, trebuie să fie pătuns de religiune, să simtă el însuși pentru dînsa adâncă convingere, neștrămutatul respect ce va încerca să întipărească în inimile elevilor sei. Dacă n'ar fi credincios, condus pe deplin de morala lui Christos, cum 'și-ar însuși oare dreptul de a o întipări elevilor sei? N'ar fi decât un înșelător, cel mai mare dușman al doctrinei ce 'și-ar da aparența că o propovăduiește și o face să fie iubită.

Ioan Kalinderu.

PARTEA ECONOMICĂ.

STATUTELE

Societății Românilor din Herman pentru asigurarea de vite.

(Urmare și fine.)

§ 9.

Paguba, la casuri de moarte a vitelor, se despăgubesc din banii disponibili de peste an și adecă:

a) din banii incurși din taxele dela membrii noi;

b) din eventuale pedepse dictate singuraticilor de către adunarea generală;

c) din partea de interese, ce o va determina adunarea generală pentru atari despăgubiri și

d) neajungând aceste: din aruncul după prețul asigurării vitelor, fiecărui luându-se de basă aruncul pe fl. sau coroană;

e) toți banii gata rămași cu finea anului din toate isvoarele susinșirate, se vor adauge la capitalul fondului.

§ 10.

Paguba se plătește și când se întâmplă în pădurea Kis-Döblen și la Buzău — afară de aceea și în celelalte părți 15 chlm. afară din linia comitatului Brașov, pe lângă adeverință provăzută cu subscrierea alor 2 martori.

§ 11.

După ajungerea fondului la suma de 1000 fl. sau 2000 coroane, — se va continua sporirea la mai departe prin adaugerea unei părți din interese în mărimea ce o va statori adunarea generală și din banii gata rămași cu finea fiecărui an amăsurat pct. c) din § 9.

§ 12.

Începând dela adunarea generală, în care se va decreta pentru despăgubirile arătate în §. 9. $\frac{1}{3}$ (a treia parte) sau mai mult ca a treia parte din interesele fondului, — toate taxele enumerate în § 1, 3 și 13 se vor urca cu jumătate ear' după decretarea a o jumătate ($\frac{1}{2}$) sau mai mult ca jumătate din interesele fondului spre sco-

Ovreiul în raiu.

Nu știu cum făcu, cum dresse Sf. Petru odată, că scăpă un Ovreiu în raiu. Neputându-l suferi acolo și gândindu-se ce pășise împreună cu Isus Christos din partea strămoșilor lui, Sf. Petru încerca toate mijloacele, ca să-l scoată din raiu.

Nu e vorbă, lesne 'i-ar fi fost sfântului, să-l ia de mână și să-l dea afară, dar' se temea să nu supere pe Dumnezeu, care ca ori-ce judecător nu permite să se iee așa lesne drepturile date de dînsul unui om.

Sf. Petru se gândi la proverbul »fă-te frate cu dracul, până treci puntea« și plecă îndată la iad, spre a se sfătui cu Scaraoțchi, ce e de făcut cu Ovreiul. După multă chibzuială Scaraoțchi spune că nu e în stare să facă nimic. Sf. Petru era desnădăjduit. Un Ovreu bătrân, care ședea lângă un cazan cu smoală fierbinte, așteptând să fie aruncat acolo și care auzise convorbirea sfântului cu

dracul se și băgă în vorbă și se legă, că el are să facă pe celalalt Ovreiu să ese din raiu de bunăvoie și se învoiră ca a doua zi Ovreiul să-și îndeplinească planul.

Zis și făcut. A doua zi des de dimineață Ovreiul din iad escortat de doi draconi iscusți, dintre cari unul purtând o dobă, ear' celalalt o masă cu un registru, condeiu și cerneală, se prezentară la ușa raiului, unde era Sf. Petru. Se puse masa jos cu cele de lipsă pe dînsa și începu o licitație în toată regula.

Dracul dobaș începu a bate în dobă de se scormoni tot raiul. După-ce înceta, celalalt începu a striga: Domnilor se vinde prin licitație publică averea debitorului Iancu Talpă Lată, compusă din: o căldare de aramă, o scoartă, o vacă cu lapte, o căruță, o iapă și mai multe mărunțuri, pentru a se despăgubi creditorii sei. Valoarea aversei în general este estimată la lei 125 b. 25. Cine dă mai mult?

— Ci? — zise Ovreiul din raiu sărind în sus la auzul numelui de Talpă Lată, — să vindi pân licitați pentru despăgubiri averea ală Talpă Lată? apui iu, cari am cambii la mună?

— Cine dă mai mult? se 'auzi de afară.

— 126 în cap, zise Ovreiul care venise cu dracii.

— Ițio sin Burah 126, care dă mai mult?

— Cum Ițio? A Ițio ală, tâlhări ală, tâlhăroi ală din colț? Vai mir, zise Jidanul dinlăuntru.

— 127 — Se auzi de afară.

Gogoman Gheșeftărescu 128. Care dă mai mult.

— 128. Nici un ban mai mult.

— Ițio sin Burah 128. Care mai dă?... Nimeni?... Areci odată... Care mai pune?... Areci de două-ori. Mai e cineva?

Ovreiul dinlăuntru auzind, că e aproape să se zică areci al treilea și

pul amintit în §. 9, atunci toate taxele enumerate în §. 1, 3, și 13 se vor duplica.

§. 13.

Fiecare membru al societății este deobligat a plăti aruncul poruncit în termenul dat fără cea mai mică contracție, ca paguba să se poată plăti în termenul prefapt în §. 7, altcum va atrage asupra sa urmările §-ului 3.

Acți sunt a se înțelege și acei membri ai societății, cari neavând vite de asigurat în vre-un an — își susțin drepturile față de societate și față de fondul societății.

Eventuala reprimire a unui asemenea individ în societate se va putea întâmpla pe lângă plățirea taxei pe jumătate anuală a membrilor reieptați conform §. 3.

§. 14.

Menirea ultimă a fondului societății, pentru cazul, când s'ar desființa societatea, — se va determina prin adunarea generală; ear' desființarea ei nu se va putea întâmpla mai curând, până-ce fondul nu va ajunge suma de 1000 fl. sau 2000 coroane și și atunci numai prin votul a doua terțialități din totalitatea membrilor societății.

§. 15.

Statutele prezente intră în vigoare cu începutul anului 1899 și sunt deobligatoare pentru întreaga societate în general și pentru fiecare membru în special — până atunci — până-când nu se va hotărî modificarea lor prin adunarea generală.

Aceste statute s'au cetit și esplicat în adunarea generală din 27 Ianuarie 1899 și verificat prin președintele, notarul și bărbații de încredere ai adunării.

Din ședința adunării generale a societății române din Herman pentru asigurarea de vite, ținută la 27 Ianuarie 1899.

Alexandru Dogariu,
paroch, ca președinte.

Ioan Toma,
notar.

Nicolae Stanciu
George Villean

bărbați de încredere.

Silvestru Bërseanu,
notar al societății de asigurare de vite.

Insinuarea vitelor bolnave în casuri de boale lipicioase.

În contra boalelor lipicioase la vite, numai așa ne putem apăra cu succes, dacă acelea se pot înăbuși încă în embrion (găoace). Aceasta însă se poate ajunge numai atunci cu succes, dacă îmbolnăvirile sau moartea provenită din acelea se insinuează îndată autorităților respective.

De aceea se atrage deosebită atențiune a corespondenților economici, ca în casuri de boale lipicioase sau la moartea provenită din acelea să atragă atențiunea publicului cu toată ocaziunea asupra acelei primejdii.

Articolul de lege VII. din 1888 § 23 dispune cu privire la starea sanitară a vitelor următoarele: proprietarii animalelor de casă, păstorii, măcelarii, comisarii pentru tăiatul vitelor și toți aceia, cari sunt încredințați cu îngrijirea animalelor de casă, sunt obligați ca vitele aflătoare în proprietatea sau îngrijirea lor, la cas de îmbolnăvire sau moarte, să le insinueze numai decât primăriei comunale, care apoi e obligată a insinua cazul obvenit veterinarului cercual.

Insinuarea aceasta nu este împreunată cu nici un fel de cheltuială pentru proprietarul de vite.

Acei proprietari de vite, cari au veterinarul lor propriu sunt scutiți de aceasta insinuare, sunt însă obligați ca singuraticile casuri de îmbolnăvire sau moarte să le insinueze și ei îndată primăriei comunale. Veterinarii sunt obligați apoi a insinua și ei asemenea casuri oficiului pretopretoriai, ca for de prima instanță.

Dar' și până atunci, până când adecă primăria comună constată și ia măsurile de lipsă contra boalei, primăria dispune, că vita bolnavă de boală lipicioasă să fie despărțită de cele sănătoase.

Acela, care nu insinuează la timp vita bolnavă, într-o cât aceea nu ar fi pățimit sau perit de boală lipicioasă, se pedepsește în înțelesul legii de mai sus, § 154 cu 200 coroane, ear' în casuri de boale lipicioase cu 600 coroane. Afară

de aceasta în înțelesul § 110 își mai pierde și dreptul de a pretinde dela stat despăgubiri pentru vitele nimicoite din cauza boalei lipicioase.

Legea veterinară timbrează următoarele boale de lipicioase: boala orient tală de vite (ciuma), splina, turbarea, mucăria, vermele de piele, boala de gură și de picioare, boala de plumăni, bubatul la oi, boala dela părțile genitale la vitele de prăsilă; armăsari, tauri și vieri, rîia ciuma porcilor și ciuma bivoliilor. La ivirea acestor boale primăria comună este obligată a dispune următoarele:

1. Depărtarea vitei suspecte (prepusă) sau bolnave, de câtră cele sănătoase astfel, ca să nu se poată molipi și cele sănătoase;

2. Închiderea vitei suspecte sau bolnave într'un grajd mai îndepărtat de cele sănătoase;

3. Oprirea estradării de certificat pentru vitele înșirate în cele două puncte prime și contragerea celor estradate de mai înainte;

4. Oprirea neguțătorilor, măcelarilor, jugănarilor și a altora de a intra în grajdurile cu vite bolnave;

5. Dacă cutare vită a perit de boală lipicioasă, trebuie îndată transportată la spitalul designat, unde se păzește neîngropată până la sosirea veterinarului, care constată felul boalei.

După constatarea boalei veterinarul dispune mijloacele de lipsă, pentru-ca aceea să nu se mai poată estinde.

E oprit a mina vite la tîrg dintr'o comună, unde domnește o boală lipicioasă. Tot așa e oprit a mina porci, măcar de-rr fi perit numai unul în comună. E oprit mai departe de a mina vite dintr'o curte, ciurdă sau comună la pășune, dacă în acelea domnește oarecare boală lipicioasă.

Pe timpul, când într'o comună domnește ciuma de porci, cei sănătoși se pot mina la tîrg pe lângă concesiunea di-regătoriei mai înalte respective.

Conspectele despre acelea comune, în cari domnește oarecare boală lipicioasă de vite, se publică în toată săptămîna în »Monitorul« ministrului de

temîndu-se, să nu rămîna averea în mâinile lui Ițic, lăsa și raiu și tot și buzna pe ușa, oprindu-se tocmăi lângă masa cu licitație. Sguduul tare pe dracul, care însemna în registru și zise: — Puni la mini Șloim Zalmân 128 lei și 5 purali.

Ceialalți cari nu mai așteptau altceva, nu mai ziseră nimic, decât: areci odată, areci de două-ori, de trei ori și averea fucumpărată de Șloim Zalmân. Șloim când se întoarse spre ușa raiului o văzu închisă. Cărea să între, dar' 'ți ai găsit! Sf. Petru o închisese pe șaptezeci de locuri și pentru mai mare siguranță mai adăogă un belciug la chei și le atîrnă cu două lanțuri la gât.

Dracii luară pe Șloim pe sus și-l duseră cu alaiu mare și cu dobă la Sca-raoțchi, care aștepta rîzînd în ușa iadului.

Deșteptăciunea Ovreiului și pe dracul 'l-a supus, dar' și prostia 'l-a dat de multe-ori în groapă.

Marin Năzdrăvanul.

— Episod istoric. —

Lupta se întetise.

Pe o înălțime din potrivă și după perdeaua unui crâng, Mircea înconjurat de câțiva oșteni, sta pe gânduri. Nu știe ce sfîrșit va ave încăerarea. Dar' de odată, crăcile tufișului se dau în lături, și Marin Năzdrăvanul se arată vederei tuturoc. Înalt și spătos, el aruncă la picioarele voevodului un cap încângerat.

— Un plocon, Măria ta!

După cialmaua, care acopere țeasta, se vede că descăpăținatul era un pașă.

— Un pașă! exclamă Vodă înseninat. Ah! Marine Năzdrăvane, mai adumi un Turc, dar' unul viu, și-'ți voi face ție dar mare!

— Cu voia lui Dumnezeu îți voi aduce, Măria ta, și unul viu! zice Marin făcîndu-'și semnul crucii. Apoi, ca o nă-

lucă, se repezi pe coastă în vale unde învălmășeala urmă.

Dar' sgomotul ciocnirii se depărtează, scade, încetează cu desăvîrșire. Lupta s'a sfîrșit și vești bune se aduc lui Mircea: Turcii, puși pe goană, fug risipiți în toate părțile.

Marin însă nu se mai vede. Să fi picat el, în urmă, în luptă? Nimeni nu știe să spuie nici un cuvînt de cel care tăiasse capul pașii.

— Pecat ar fi să se fi prăpădit un viteaz ca el, oftă Vodă, și după ce-'mi făcuse isprava pe care o îndeplinise. De ce 'l-am mai trimis ear'...

Dar' n'apucase capul oștilor românești să-și termine reflecțiunea tristă, și eată un nor de praf se ridică din vale spre deal și strigăte repetate zguduie vîzduhul. Vine oastea biruitoare, eat-o e aci, rîndurile ei desă se deslușesc bine acum. În fruntea șirurilor însă ce se zărește, ce se vede, la o mică distanță de ele? E ceva urias și ciudat.

agricultură. Tot acolo se publică și ordinațiunile de lipsă pentru combaterea boalei respective. De acolo apoi își pot lua cei interesați informațiunile de lipsă.

Corespondenții economici pot face un serviciu foarte mare publicului interesat, dacă urmărescu atențiune meritul boalei, ear' la oas când aceasta încetează, înștiințează »Monitorul» respectiv, că opreliștea s'a ridicat.

Acestea sânt dispozițiunile legii în casuri de boale lipicioase. Afară de acestea s'a mai constatat, că une ori chiar și economii nepricepuși sânt cauza boalei vitelor lor, de oare-ce se duc fără nici o grijă în curtea și grajdul locuitorilor cu vite bolnave de boale lipicioase, de unde apoi transportează pe vestminte sau încălțăminte baccilul (sēmēnța) boalei respective și în curtea, grajdul și la vitele lor proprii. Săat apoi unii, cari adună ogrinșii sau alt nutreș aflat pe la birturile de prin orașe pentru vitele lor, fără a-și da seamă, că poate din acela s'au nutrit niște vite bolnave de gură, de mucărie, de riie sau alte boale lipicioase, prin care se poate transporta boale și la vitele lor.

Numai mai deunăzi am amintit într'o revistă economică, că dela un cal molipsit de mucărie s'a luat boala și la econom, care apoi în decurs de câteva zile a și murit. De câte-ori nu s'a întâmplat și aceea, că spălând economul vitele de riie sau bubat, s'a luat boala și la el. De aceea n'ar strica, ca în casuri de boale lipicioase la vite, economul să îngrijească mai bine și de sine să se spele și curăță cu cea mai mare băgare de seamă, dacă a umblat pe la vitele bolnave, căci la aceasta ne face băgători de seamă chiar și proverbul binecunoscut: »Paza bună, trece primejdia rea».

Ioan Georgescu.

A II-a adunare generală ordinară

a

»Reuniunii române de înmormântare din Sibiu».

Duminecă în 23 Februarie n. c., la orele 11 din zi, 'și-a ținut »Reuniunea română de înmormântare din Sibiu» a 2-a adunare generală ordinară în lo-

Par a fi, ba chiar așa și e, doi oameni înalți, călări unul peste altul, ear' după ei oștirea urmează strigând. Sânt hohote de ris și un delir de entuziasm.

Uimitoare amestecătură!

Doi oameni călări, în adevăr, doi oameni înaintează: unul e Marin Năzdrăvanul dus în căroă, ear' cel care-l poartă e un Turc, mai cât el de înalt. Turcul găfăie, ear' de-asupra capului seu Marin ține ridicată o ghioagă, zicând din când în când:

— Înainte, că te turtesc!

Grupa înaintează, și dintr'un picior al lui Marin îi curge un șiroiu de sânge, care însemnează locul pe unde trece. Curge sânge, dar' porunca lui Vodă s'a împlinit: Turcul viu șosește cu el.

Când ciudatul alaiu fu lângă Vodă,

— Mircea esclamă orucindu-se:

— Năzdrăvan ai fost, ești, și vei fi, Marine. Ești vrednic de numele tău.

calitățile »Reuniunii sodalilor români din Sibiu». La adunare a participat un număr însemnat de membri din cl. economilor, a meseriașilor și a inteligenței noastre.

Aceasta adunare, din toate straturile societății noastre, 'mi-a revocat în memorie o publicațiune făcută în ziarele noastre dacă nu mă înșel de secretarul actual al Reuniunii acesteia totodată unul din temeiatorii ei, înainte de alcătuirea Reuniunii. În aceea publicațiune a insistat asupra importanței Reuniunii, ce să cuprindă în sinul seu pe inteligent, pe meseriaș și pe țeranul agricultor, ale căror interese sânt atât de strîns legate de olaltă. Aici ne și este dată puțința de a ne cunoaște pe inteligentul nostru cu durere pentru muncitorii nostri și de a ne cunoaște pe muncitorii nostri, cu cari tot așa de bine ne putem duce la îndeplinire lucrurile noastre, dacă nu mai bine ca cu străinii la cari atât de mult ne convine unora dintre noi a recurga. Numai când ne vom cunoaște unii pe alții în toate punctele de privire — și numai când ne vom aduna toate forțele vom pute să ne afirmăm cum știm, să impunem ori și-cui din aceste puncte de vedere mănecând, ar fi de dorit ca oamenii nostri de bine să lucreze din răspuțeri pentru înființarea în tot locul, unde numai se poate de reuniuni de înmormântare.

Cursul adunării generale a Reuniunii noastre a fost următorul: Directorul Reuniunii, dl *Pantaleon Lucuța* prin cuvinte potrivite bineventează pe membrii prezenți și deschizând adunarea, îi roagă se exprime condolență pentru cei 18 membrii, decedați până astăzi, ai reuniunii. După aceea intrându-se în ordinea de zi, secretarul reuniunii, d-nul *Victor Tordășianu*, citește raportul general al direcțiunii despre activitatea reuniunii în cursul anului 1901, raport ce-l dăm mai jos. Raportul s'a luat de adunarea generală la cunoștință. Asemenea s'au luat la cunoștință cu aprobare socotelile reuniunii pro 1901 cetite și revăzute în cursul adunării și s'a dat direcțiunii absolutoriul. Aci țin să observ, că adunarea generală la pro-

Vrednic ești de acum înainte să fii și căpitan peste ceata care te urmează, ear' drumul care l-ai făcut călare pe un astfel de cal, dela locul încăerării până aci, să 'ți-se măsoare în lung, în lat, și de jur împrejur în ocol, și dăruit să-ți fie ca moște ohavnică. Două p'locoane 'mi-ai adus tu mie azi; două p'locoane îți dau și eu ție, viteazule!

Oștirea repetă încă odată și cu mai mare șgomot strigătele de urra.

De ce și cum venise Marin călare pe Turc? Este lesne de deslușit.

Intrând din nou în învălmășeală, el își alesese prada. Dar', pe când venea la Vodă cu Turcul desarmat, o săgeată îl ajunse din urmă și-i străpunse pulpa. Atunci Marin amenință pe Turc cu ghioaga că, dacă nu-l ia în spinare, îl ucide. Turcul se supusese nevoii, și aduse în triumf pe căpitanul Marin Năzdrăvanul.

N. Ținc.

punerea membrului, domnul *Timoteiu Popovici*, profesor seminarial, votează mulțumită protocolară directorului *Pantaleon Lucuța* și secretarului *Victor Tordășianu*, pentru competențele lor statutare de câte 4 respective 3 coroane după fiecare cas de moarte, competențe pe cari le-au dăruit și fa anul trecut fondului *Asilului*, creat de reuniune în scopul de adăpostire la timpul seu a orfanilor și a oamenilor neputincioși și scăpătați.

La punctul »propuneri eventuale» direcțiunea reuniunii propune adunării generale: a lua la cunoștință retragerea din direcțiunea membrului *Nicolae Togan*, administrator protopopesc, și a pune la cale întregirea postului. Adunarea răzămându-se însă pe împrejurarea, că dl Togan nu 'și-a motivat prin nimic retragerea din direcțiune și mai considerând, că în anul viitor se va alege direcțiunea pe un nou period de trei ani — n'a primit demisiunea domnului Togan și îl roagă a face și pe viitor parte din direcțiune și a contribui după pozițiunea sa de paroh-protopop la cât mai grabnica alcătuire a secției a 2 a independente.

În cele din urmă alegându-se de verificatori ai protocolului adunării generale membrii: *Emil Verzariu*, *Candid Popa*, *Florea Crucea* și *Timoteiu Popovici*, directorul *P. Lucuța* mulțumind membrilor pentru interesul ce-l poartă acestui așezământ umanitar, declară a 2-a adunare generală de încheiată.

(Va urma.)

Însoțiri de meseriași.

Ce se poate face prin însoțire, fie între economi, fie între meseriași, se poate vedea și din cele următoare:

La îndemnul unui harnic pantofar din Arad, *Iuliu Olariu*, o seamă de pantofari au întemeiat, în anul 1900 o însoțire de producțiune, adecă o lucrătoare mare și o prăvălie, în care să se vândă încălțămintele făcute în lucrătoreea lor. În anul trecut s'au vândut 6176 părechi de ghete, ear' din reparaturi s'au încasat 3762 cor. 87 bani. În prăvălie se află ghete în preț de 14,603 cor. 14 b., ear' venitul curat al anului trecut dă suma de 1263 cor. 7 b. Lucrătorii din ateliere au câștigat pe urma însoțirii 16,373 cor. 31 b.

Și o astfel de învêteală de bani a făcut-o o însoțire nu de putrezi de bogăți, ci de pantofari și cu un capital de întemeiere, nu de zeci de mii, ci de 7837 cor. 51 b., lângă care azi se mai adaugă și fondul de rezervă de 2515 c. 27 b., fond întemeiat de obștea părtașilor însoțirii, cărora nu li-a lăsat gura apă după dividende grase.

Darea de seamă a acestei însoțiri e peste puțință să nu îndemne și pe meseriașii nostri români din alte orașe ca să se însoțească, să-și deschidă lucrătoare împreună, ori prăvălie, ca astfel nu numai să scape cumpărătorii de marfa cea rea, ce tăbărește de prin cele fabrici, dar' să dea de lucru meseriașilor nostri, cari și așa se plâng, că le merge rău, că nu pot ține concurența cu străinii și mai ales cu fabricoala.

SFATURI.

Stărpirea gândacilor de Maiu.

Acești gândaci în timpul unei nopți cu deosebire dacă vor fi mulți, sînt în stare de a mânca toată frunza de pe copacii unei păduri sau de pe pomii unei grădini așa încât ne pomenim cu pomii uscați de par'că am fi în dricul iernii.

Pentru a nimici acești reufăcători, se punem în mijlocul grădinii un butoiu, căruia în scoatem un fund, pe dinlăuntru îl ungem cu păcură și așezăm în el o lampă aprinsă. Gândacii, văzând lumina, se vor duce la ea și sburând în jurul ei se vor lipi de păcură și vor căde în fund. În ziua următoare vom pute nimici o mulțime de gândaci. Aceștia nu trebuie îngropați, pentru-că femeiușele depun ouă, din cari s'ar prăsi mai mulți gândaci pe viitor, ci trebuie opăriți bine, dați galițelor, ori porcilor spre hrană, ori se se întrebuinteze în grădină ca gunoiu. Se mai nimicesc scuturându-se în decursul zilei și dându-se ca hrană paserilor.

Sarea la animale. Nu prea obișnuiesc toți să deie în nutrețul porcilor și sare. Se și pare, că porcii n'ar prea umbla după ea, dar' dacă le-o dăm, le place și le face bine, pentru-că mistue mai ușor și asta e lucrul principal. De aceea mai ales când le dăm laturi etc ferte, se le punem totdeauna sare și anume potrivit cam ca și în mâncările pentru om.

La vaci s'a constatat, că sarea contribuie la înmulțirea și îmbunătățirea laptelui, numai se nu dăm prea multă.

Pentru potcovit e bine să deprindem caii încă de când sînt mânzi, ridicându-le adese-ori picioarele și pipăindu le copitele.

Căderea penelor la găini, mai ales pe piept și pe pantece, se vindecă dacă le frecăm cu un amestec de-o parte petrolu și 6 părți ulei și le spălăm din când în când și cu săpun.

Terpentinul, în care e dizolvat mult camfor, e un mijloc minunat la tăieturi, strivituri și alte rane de felul acesta. Folosindu-l, împedecă curgerea sîngelui și putrezirea. Și bube se vindecă după folosirea de terpentin.

Știri economice, comerț. industr. jurid.

Bensina se poate folosi liberă de dare și pentru a pune în mișcare mașini, cari nu se folosesc spre scopuri industriale sau economice numai dacă se va căpăta concesiune specială dela ministru.

Navigațiunea pe Prut. Monitorul oficial din București publică decretul de promulgare al regulamentului de navigațiune pe Prut; al tarifului provizor al drepturilor de navigațiune, cari trebuie să se perceapă la Ungheni și Gura Prutului și al regulamentului sanitar.

Toate aceste regulamente au fost negociate de către reprezentanții puterilor interesate: al Austro-Ungariei,—d.

M Czikkann; al României,—d. general Pencovici și al Rusiei,—d. N. de Ludyginsky.

Conferința zăharului dela Bruxelles. Delegații englezi au declarat că guvernul englez e decis să impună taxe deosebite pe importul zăharului din țările cari dau premii. S'a dat deci un avis clar statelor continentale, ca pe viitor să nu mai tragă nădejde că își vor desface prisosul producțiunii lor în Anglia tot în condițiunile de până acum.

Starea sîmănăturilor în America-de-nord. Se anunță din New York următoarele: conform știrii date de »Cincinnati Price Current« timpul e favorabil pentru sîmănăturile de iarnă. O mare parte a cerealelor are însă un aspect galben și bolnăvicios, dar' zăpada căzută zilele acestea scoperă toate teritoriile sîmănate, astfel că nu mai enici o temere pentru compromiterea lor.

Situația financiară a Sîrbiei. În cursul primelor unsprezece luni ale anului 1901 totalul încasărilor din veniturile afectate pentru datoria publică a Sîrbiei a atins cifra de 21.479.813.19 fără a socoti rezerva de 750.000 raportată din 1900. Serviciul total al datoriei publice reclamând anual 16.900.000, excedentul pentru întregul an va atinge probabil cifra de 7 mil. ceea-ce constituie o garanție destul de frumoasă pentru posesorii de titluri sîrbești.

Tunelul sub Simplon merge progresând. La 1 Ianuarie galeria despre Elveția era de 6 kilometri 335 metri, ear' despre Italia 4 kil. 428 metri, sau în total 10 kil. 763 metri, din 20 kil. cât are să fie în total.

Lucrările ar fi mers mai repede dar' apele le-au zădărnicit intru câtva. Astăzi lucrează 3200 oameni.

Dela băncile noastre. *Albina*, Sibiu. Fondul de rezervă al acționarilor 200.000, fondul de garanție al scrisurilor fonciare 400.000, fondul special de rezervă 85.526.94, rondul de pensii 252.991.77, depuneri 10.092.300.52, profit curat 258.539.11 cor.

»Bihoreana«, Oradea-mare. (An. III.) Rezervele 14.449, depunerile 631.164; câștigul curat 46.856 cor.

»Chișeleiana«, Chișeteu. Fondul de rezervă 1133 depuneri 3775, câștig 1885 cor..

»Comoara«, Comoriște. (An. XI.) Fondul de rezervă 6000, depunerile 16.619, câștigul curat 1205.

»Corvineana«, Hunedoara, fondurile de rezervă 41.521, depunerile 384.118 câștigul curat 16.847 cor.

»Hățegana«, Hățeg. (An. II.) Fondurile de rezervă 8543, depunerile 325.587, câștigul 25.982.

»Porsimonia«, Bran. (An. VII.) Fondul de rezervă 11.901, depuneri 225.444, câștig 10.386.19 cor.

»Riureana«, Capolnoc-Mănăstur. (An. III.) Fondul de rezervă 3080, depuneri 60.503, câștig 15.040 cor.

»Sătmăreana«, Seini. (An. X.) Fonduri de rezervă 15.229.50 depuneri 208.326.72, profit curat 14.049.35 cor.

»Sebeșana«. Fonduri de rezervă 79.988, depuneri 468.084, câștig 20.895 coroane.

»Sălăgeana«, Jibou. (An. IV.) Depuneri 171.824, rezerve 12.253, câștig curat 19.221 cor.

Concedierea soldaților pentru lucrul câmpului. Toate autoritățile țării adresează ministrului comun de războiu, precum și ministrului de onvezi un rescript, prin care cer, ca toți soldații, cari servesc al treilea an și cari și în viața civilă rămân plugari, să se concedieze pe opt săptămâni în timpul secerișului. Să sperează că cererea va fi spriginită cu interes și de ministrul Darányi.

FELURIMI.

Melcii. În Paris, acest oraș al oamenilor cu gusturi și poftes alese în ale mâncărilor, melcii proaspeți, băloși, sînt o mâncare din cele mai gustoase, pe lângă celelalte. În iarna aceasta s'au vîndut la Paris 800.000 hlg. de melci. Și trecerea lor crește într'una. Melcii de grădină sînt cei mai căutați. Mîia de aceștia se vinde cu 8-9 floreni. Și-i aduc din Burgundia. Căci de melcii din viile vestite burgundice se spune, că sînt cei mai gustoși. În provincia Burgundia sînt grădinari bogăți, cari nu fac altceva, decât sporesc și cresc la melci, și fac bogății cu ei.

Pe vremea vechilor Romani, în zilele lui Lucullus, încă era în Roma așa mare întrecerea în mîncarea de melci. Un negustor sportor de melci, Tulvius Herpinus, ca să-i facă mai gustoși, îi hrănea pe melci cu făină și cu vin, și de aceea era foarte vestit în oraș, pentru »marfa sa aceasta!

Eată cât de departe a adus pe unii oameni istețimea intru scoaterea de câștig chiar și din rami de economie, despre cari dacă noi am vorbi oamenilor nostri, ar rîde de noi.

Populația Belgiei. Statistica generală a populației regatului Belgiei a fost tipărită și trimeasă guvernelor tuturor statelor.

Acea statistică s'a încheiat la 31 Dec. 1900.

Din ea se constată că la aceea dată Belgia număra 6.693.810 locuitori cu un plus de 624.489 persoane, față cu recensămîntul din 1890.

Dela 1868 populația Belgiei a crescut cu 235.6614 locuitori, adică cu o creștere de 54,33 la sută. Din datele statistice anuale se constată, că progresul populației a fost constant dela 1846 până la 1856. Creșterea a fost mai repede dela 1881 până la 1890. Cea mai mare creștere a fost constatată dela 1867-1876, care corăspunde cu epoca de mare prosperitate a industriei. În provincii populația n'a crescut proporțional în toate, ci numai în Anvers și Brabant.

CRONICĂ.

Daruri pentru sf. biserică și pentru școală. Evlavioșii creștini din parochia *Someșfalău* la îndemnul parochului au făcut mai multe daruri pentru biserică, și anume: Simeon Lăpușan, Vas. Stupariu și Demetriu Cenan au cumpărat un rind de odăjdii bisericesti în preț de 70 cor. Iacob Mărginean din Apahida și Lazar Demian din Pusta-Sân-Miclăuș au cumpărat un rind de odăjdii în preț de 100 coroane, Ioan Dulca a cumpărat pe seama bisericii un potir aurit, în preț de 80 coroane. Un domn ungar Nagy Ferdinand ni-a dăruit în decursul anului trecut în mai multe Dumineci de peste an 52 coroane.

Nicolae Dulca și soția sa Maria ni-au dăruit pe seama bisericii 2 fețe de masă în preț de 4 coroane.

Nicolae Dămian și soția sa Dochiza ni-a dăruit o față de masă și o icoană a sfintei Treimi, în preț de 3 coroane.

— Credincioșii Bota Ioan cu soția lui, Stanciu Catița și Vancu Marișca locuitori în *Petrani*, au cumpărat pe seama sfintei biserici din loc o evanghelie în preț de 25 coroane și un euhologiu în preț de 7 cor. 60 bani.

Pentru »Biblioteca parochială din *Tincușul-român* a solvit părintele Ioan Dumitrescu 5 coroane ca taxă de membru fondator.

Di Dionisie Stanciu, propr. și comerc. în *Viștea-inferioară*, a dăruit pentru elevii săraci dela școala de-acolo mai multe părechi de opinci în valoare de 14 cor. și alte recvisite de învățământ în valoare de 12 cor.

Di Dionisie Făgărășanu, prof. în Brașov, a dăruit pentru școala din *Drăguș* mai multe harte (măpi) în valoare de 60 cor. și o întreagă bibliotecă de cărți nouă, legate, dimpreună cu 2 dulapuri.

Tuturor acestor binefăcători ai bisericii și școlii române, li-se aduc mulțumirile celor împărtașiți de darurile lor.

Foc. Din Corniarevani-se scrie: În 14 Faur n. a izbucnit foc în casele cămarului evreu A. Rozenfeld. Paguba a fost mare, dar' el a fost asigurat. Că focul nu s'a lătit, e de-a se mulțumi notarului de acolo precum și dlor Al. Bijan, inv. dir., Ioan Mateiu, sergent la gend., Nistor Brânzei, preot, Mihsiu Chereș, comerc. și Ioan Duicu, codrean, oari cu primejdia vieții au lucrat, ca să localizeze focul.

De-ale rachiului. Din Copand ni se scrie: Fiind înainte cu 4 săptămâni adunat poporul pentru afaceri bis. școl. s'au învoit cu toții, ca să nu mai bea rachiul Evreului Mendel din Turda, decă acesta nu va da 60 fl. Frunțașii însă s'au învoit cu Mendel, ca acesta să le dea 20 fl. Astfel cărcăma s'a deschis din nou și încă cu alaiu, căci în presara de 3 ierarchi s'au îmbătat câțiva de-abinele și pe urmă s'au luat la bătae, așa că mai mulți zac ca morți în spitalul din Turda. *ip.*

Poporul ar fi adus o hotărâre înțeleaptă, dacă se învoia, că nici unul să nu mai calce în cărcăma, înființând o societate de temperanță. Banii, ce-i dă Evreul, îi dă tot din punga lor, așa că aceasta nu e nici un câștig pentru ei.

Muncitor distins. Lucrătorul Constantin Schiopu din Folea (Bănat) a primit pentru slugitul lui credincios dela ministrul de agricultură un premiu de 100 cor. și o diplomă de onoare. Amândouă premiile i-au fost date în prezența mai multor funcționari și alor 3—400 țărani din Folea.

Știri personale. Dr. Iustin Pop, ficiorul protopopului dela Luna-de-Arieș, a făcut cu bun succes censura de adv. și și va deschide cancelaria în Deva.

Sinuciderea unui copil. Meseriașul G. Bogoli a trebuit să se lase să fie operat în spitalul din Oradea-mare. El a murit în urma operației. Despre moarte a fost incunoștințat gazda lui, care însă n'a cutezat să-i spună văduvei, ci numai băiatului acesteia, un copil de 9 ani. Fără să zică un cuvânt, băiatul a oșit afară. Peste un oiaș l-au aflat mort; el beuse medicina, cu care se spăla tatăl seu și care era foarte veninoasă.

Petrețeri. »Societatea de lectură« a școlărilor dela gimnasiul sup. fund. din Năsăud aranjează în 8 Martie n. c. o serată literară - musicală urmată de dans cu un foarte bogat program în sala de gimnastică dela gimnasiul din Năsăud. Inceputul la 7 ore seara. Prețul intrării de persoană 1 cor. Venitul curat e destinat în favorul fondului societății de lectură a școlărilor gimnasiai. Suprasolviri și oferte marinimoase se primesc cu mulțumită și se vor publica în Raportul anual al gimnasiului.

— Tinerii universitari români din Cluj invită la serata dansantă ce o vor aranja Joi la 6 Martie st. n. a. 1902 în sala hotelului »Central«. Inceputul la orele 8 seara. Prețul de intrare după plac. Venitul curat este destinat spre augmentarea fondului pentru edificarea unei biserici gr.-cat. române în Cluj. Comitetul aranjator constă din lista de 70 de tineri universitari români. DAMELE sunt rugate a se prezenta în »toilete de soiré«. NB. Marinimoasele oferte se primesc cu mulțumită, la adresa Dlui Alexandru C. Pteancu cand. de prof. în Cluj, strada Jókai nr. 6 și se vor ouita pe cale publică.

— Reuniunea de cant și musică »Armonia« din Boșca-montană aranjează la 9 Martie n. a. c. în sala hotelului »Cerbul de aur« în favorul fondului reuniunii o producțiune teatrală împreună cu concert și în fine dans. Prețul de intrare: Locul I. 1 cor. 60 bani. — Locul II. 1 cor. 20 bani și partere 80 bani. Inceputul la 8 ore seara. Se va reprezenta »Iancu Jianu«, episod istoric cu cântece în 4 acte și 3 tablouri de Millo.

— Reuniunea de cântec și cântări din Sângeorgiul-român aranjează la 2 Martie st. n. a. c. o reprezentație teatrală urmată cu dans în sala hotelului dela scaldă »Hebe« Inceputul la 8 ore seara Venitul curat este destinat în favorul sus numitei reuniuni.

— Societatea rom. de diletanți »Progresul« din Făgăraș va arangia, în favorul fondului seu Duminecă în 2 Martie st. n. 1902, în sala hotelului Lauritsch producțiune musicală teatrală. Să reprezintă »Trei doctori« comedie localizată de *Virginia Vlăicu*. După producțiune urmează dans.

Oameni răi. Din Potoc ne scrie un abonent al nostru, că acolo s'au ivit o bandă de hoți, care fură de pretutindeni. Până acum n'au putut fi prinși, deși au dat în câteva rînduri și foc la unele case. Oamenii spăriați au cerut dela ministru să le trimită soldați în saț, doară vor pute scăpa de ei.

Lupii. Deși timpul nu s'ar pără favorabil lupilor, totuși aflăm vești despre isprăvi de-ale lor. În comuna Iakabfalva din Ciuc au rupt lupii trei copii, cari se patinau pe ghiță lângă o pădure. În Felső-Rozsa (Maramurș) a năvălit un lup ziua la amezzi într'o turmă de oi. Ciobanul, un ficior de 18 ani, a sărit, asmuțând câinii, la el, dar' lupul l'a înhățat și numai mulțumită cânilor a scăpat cu vieața. Acum zace în spitalul din Sighet.

Nu chinuiți animalele! Și acum mai sînt oameni fără inimă, cari ored, că animalele nu sufer dureri ca și omul când sînt chinuite. Zelele trecute bătea un servitor al unui brutar (pec) din Sibiu fără milă un biet de cal, care nu putea trage povara. Fiind arătat la poliție, aceasta l'a pedepsit cu 30 cor. și arest de 2 zile.

Nou preot în Mercurea. În 3/16 Februarie a. c. s'a făcut alegerea de paroch gr.-or. în comuna Mercurea, post devenit vacant în urma retragerii fostului protopop I. Droc. Conducerea alegerii a avut-o dl protopop în retragere I. Droc. După serviciul divin, comisarul însărcinat cu conducerea alegerii arată sinodului parochial, că protopopul, ce se va alege fiind totodată și paroch al Mercurei, are drept a-și da și el votul colectiv unuia dintre candidați. Spre scopul acesta se ceteșc numele candidaților. Sinodul se declară unanim pentru dl Dr. George Proca, profesor seminarial în Sibiu. Pentru ca să nu fie nici cea mai mică umbră de bănuială, dl comisar pune la cale votarea nominală, în urma căreia toți cei prezenți (95) votează pentru candidatul Dr. G. Proca, pe care comisarul îl declară ales din partea parochiei Mercurea ca paroch.

Necrolog. Subscrișii cu inima înfrântă de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoșcutilor, cum-că prea iubitul soț, tată, frate, sooru, cumnat, văr, nepot și unchiu: *Ioachim Rațiu de Nagylak* proprietar și curator bis. gr.-cat. din Turda-veche după un morb vehement de 4 zile, împărtașit fiind cu sf. Sacramente ale muritorilor a trecut la cele eterne Luni în 24 Februarie st. n. la 11^{1/2} ore din zi, în etate de 52 de ani, și al 27-lea an al fericitei sale căsătorii. Inmormentarea neuitatului defunct se va face Mercuri în 26 Februarie st. n. la 2 ore p. m. în cimiteriul comun din Turda. Fie-i țărina ușoară și memoria eternă! Nastasia Rațiu nasc. Moisa ca soție, Ioan Rațiu ca fiu, Ioan Rațiu, Elencora Rațiu, ca frați, Ioan Rațiu ca nepot, Paraschiva Serb măr. Rațiu, ca noră, Catalina Sever și Vasilia Socia, ca cumnați, Dr. Ioan Rațiu, adv., ca unchiu și familia.

Esamenul de cualificațiune cu candidații la preoție, prescriș prin Statutul organic și prin regulamentul special, — se va ține în sala consistorială din Arad *Mercuri în 27 Februarie* (12 Martie) și următoarele zile a. c. cu începere la orele 9 înainte de amezzi.

La esamen sînt admiși toți teologii, cari conform §-ului 8 din Regulamentul special, și-au prezentat asemenea cerere până la finea lui Ianuarie a. c. st. v. Arad, 7/20 Februarie 1902. *Consistorul gr.-or. rom. Arad.*

Piesa poetei-regine. Sâmbătă seara a avut loc la Teatrul National din București reprezentațiunea organizată de sindicatul ziaristilor din capitală. S'a jucat frumoasa piesă »Mărioara« de *Carmen Sylva*, d-ra *Agata Birsescu* a recitat *Poeta-Regina*, niște superbe versuri datorite dlui *George Ranetti*.

„Reuniunea sodalilor români din Sibiu” ne-a făcut în 23 l. c. din nou o seară plăcută. În sala dela „Gesellschaftshaus” a aranjat o petrecere, care a fost cu atât mai reușită, că 3 domnișoare din societatea sibiană au ținut să-și dea spriginul lor pentru meseriașii noștri. Programul petrecerii a fost foarte bogat. Toate piesele cântate de corul reuniunii au fost executate cu precizie și frumuseța obicinuită la el, mulțumită harnicului dirigent, domnul Candid Popa. Ca pretutindena la petrecerile adevărate românești, cântările naționale au fost gustate cu mai multă plăcere de publicul, care umpluse sala cea mare. „Cântecul Bobocului”, de I. Mateiu a trebuit să se repeteze. D-șoara Cunțan, acompaniată la pian de d-șoara Simonescu, a cântat trei cântece de toată drăgăleșenia. „Cimpoiul” și „Olteanca” de I. Murășan, au fost cântate la pian de d-șoara Bardoci cu atâta artă și foc, încât au trebuit repetate. „Cântecul păstorului” și „Știi tu măndro”, cu cari s’au produs din nou d-șoarele Cunțan și Simonescu încă au trebuit repetate. Succes mare a avut și dl Iula, ped. cl. III, cu „Herșou Bocociu”.

Petrecerea aceasta a fost o nouă dovadă de hărnicia miseriașilor noștri și de munca, ce o depun pentru înaintarea lor cei puși în fruntea reuniunii.

Din miseriile vieții. De vre-un an și jumătate a încetat sau s’a împușinat lucrul în minele din Cristior, Ruda și Boița în comitatul Hunedoarei. 200 lucrători au rămas fără pâine. Vre o 40—50 dintre ei au fost primiți la minele din Petroșeni, dar’ cu o plată așa de mică, încât abia aveau ei cu ce trăi, necum să mai trimită și acasă. Cei rămași pe loc, neputând căpăta de lucru, și-au vândut tot și când n’au mai avut ce vinde, s’au făcut ucigași și sinucigași. Minerul Antoniu Singan plecase să caute de lucru. Până să se răntoarcă acasă, nevastă sa a amestecat venin în lapte, a beut ea și a dat și celor trei copii. Când a venit bărbatul acasă și-a aflat întreagă familia moartă. Minerul Franț Losch s’a înveninat cu gaz de cărbune pe el și familia lui. Tot așa au murit Lazar Bun și nevastă-sa. În 19 l. c. minerul Ilie Lami a tăiat cu briciul de ras gâtul nevestei și al celor doi copii pe când dormeau, apoi și-a deschis cu același briciu vinele și s’a spânzurat. Dimineața s’au aflat pe toți morți.

Astfel de știri îngrozitoare sosesc din mai multe părți. Acum se pot dovedi creștinii cei adevărați, sărind în ajutorul de-aproapelui amenințat cu peire. E de altminteri o slabă dovadă de îngrijire părintească din partea domnilor celor mari, că pentru astfel de nenoroși nu au bani, dar ca să cumpere lacul Cior ba din nordul Ungariei, a avut ministrul milioane.

Credință deșartă. În comuna Gattenbrunn (Bănat) e un croitor cu numele I. Stefanides. Acesta răspândise șvonul, că fântâna din curtea lui are o putere vindecătoare și în ea se arată chipul fecioarei Maria. Numărul celor proști e mare în lumea aceasta și așa s’au aflat și pe acolo destui, cari au plecat la fântâna minunată, ca să plătească bani mulți pentru un urciur de apă din ea și să plătească și mai mult, ca să se poată uita în ea, fără de a vedea ceva. În deșert a încercat preotul să-și desmintă dela aceasta, oamenii se prosteau tot mai tare. În sfârșit a intervenit primpretorul. El a plecat cu câțiva gendarmi la fața locului, ca să astupe fântâna. Poporul însă s’a răsculat, așa că gendarmii au trebuit să puște în ei. 4 femei au căzut greu rănite la pământ. Croitorul și încă 8 persoane sunt în temniță.

Mort pe cale. În săptămâna trecută a fost aflat între Cristean și Turnișor cadavrul unui om de 56 de ani. Cercetările făcute din partea autorităților au dovedit următoarele: Ioan Hedu, pardositor din Sibiu, plecase cu viitorul lui ginere la Gârbova după vin pentru ospăț. Acolo s’au îmbătat, așa că ajungând în Mercurea s’au pierdut unul de altul. Viitorul ginere a plecat singur cu căruța, ear’ socrul seu a plecat, mai târziu, sau mai curând, după el. Ajungând bătrânul aproape de Turnișor, a căzut la pământ și a murit din cauza unei boale de inimă, căpătată în urma beuturii.

Român distins. La 23 Ian. v. a decorat ministrul școlilor din București pe revisorul școlar din Craiova, dl Gheorghe Chereiu, originar din Ardeal, cu ordul „Răsplata muncii pentru învățământ”. Felicitările noastre.

Un judecător condamnat. Judecătorul Megay Károly din Kis-Ujszallas a fost condamnat la 5 ani temniță pentru că a furat 80 mii de coroane din banii copiilor orfani și a falsificat mai multe cambii. Lui i-s’a dat o pedeapsă așa de mică, fiindcă e bolnăvicios.

Un răspuns. În leg. cu cronica noastră din nr. 6 primim tot din Vlaiçoveț o scrisoare dela dirigintele corului și un corist, care ne asigură, că preotul G. Popovici a înființat un cor, care poate fi de exemplu. Învățătorul și-a dat toată silința să risipească acest cor, dar’ nu i-a succedat. A pîrît pe părintele în tot felul, a încuiat școala, ca să nu poată da corul concert acolo, ba a înființat și un cor internațional, toate însă înzadar, căci Românii au rămas pe lângă corul bisericesc. — Din parte-ne adaugem, că cu răspunsul acesta privim afacerea pentru „Foaiș” de încheiată, dorind însă, ca cât mai curând să auzim despre împăciuire.

După 17100 ani. La judecătoria din Odesa s’a pertractat un proces pentru o datorie. Negustorul N. Fedoroff a pîrît pe economul G. Cosorencu pentru un cambiu de 50 ruble. Judecătorul era să pronunțe sentința, când observă, că pe cambiu era scris „Plătibil la 15 Ianuarie 1902”, așa că plata ar trebui să urmeze numai după 17100 ani. Cel ce scrisese cambiuul greșise la scrierea datului, punând cu o nulă mai mult. Iuristii își bat acum capul că oare trebuie să plătească acum țeranul, ori numai peste 17 mii 100 de ani.

Al 24-lea copil a născut nevasta servitorului Kaufmann din Frankfurt. Și mama, și copilul sunt sănătoși. Anul trecut născuse gemeni, cari trăiesc.

Cadavrul unui copil. G. Ardeleanu jun. se ocupa cu pescuitul în Olt între comunele Belin și Hidig. În loc de pește însă a pescuit cadavrul unui copil de țigă înfășurat în scutece. Ardeleanu speriat de acest rezultat neașteptat al pescuitului, a lăsat virșa tot la fața locului și a fugit în sat, unde a făcut arătare despre cele întâmplate. La autopsie s’a constatat, că era fetiță și că înainte de a fi fost aruncată în Olt, a fost sugrumată. S’a pornit cercetare pentru descoperirea mamei criminale.

Pentru viieri. Ministrul de agricultură sfătuiește pe proprietarii de vii să se ferească de-a cumpăra sade de viie, cari n’au rădăcini, căci vor avea numai pagubă. Mulți negustori ambulanti (cari umblă dintr’un loc într’altul) vînd astfel de sade, cari nu răsar însă.

O femeie curagioasă. Pe drumul țării aproape de Ghiula este o cărcimă, în care și petrecuseră niște oaspeți până seara la 10 ore, când au plecat acasă. Cărcimarul și nevasta se culcaseră, dar’ n’adormiseră încă, când intrară la ei trei oameni cu fețele cănite cu funingine. Tălharii merseră la patul cărcimarului și-l provocară să le dea bani, altminteri-lea îl omoară și pe el și pe nevastă-sa. Cărcimarul le spuse că n’are bani în odă, să vină însă cu el în pivniță, unde și-i păstrează. Doi tălharii îl petrecură acolo, al treilea rămase în casă, ca să păzească. Momentul acesta l-a folosit nevasta cărcimarului, căci luă revolverul, ce era pe masa de lângă pat, și împușcă pe tălhar. Cei duși în pivniță aleargă să vadă, ce e, dar’ și pe ei îi întâmpină curagioasa femeie cu pușcături rănind încă pe unul, dar’ mai ușor. Tălharii cei doi o luară la fugă. Indată chemară gendarmi, cari au constatat, că cei trei mișei sunt vecini de-ai cărcimarului. Celui pușcat întâiu i-a trecut glonțul prin spate și i-a eșit prin piept dar’ va scăpa cu viața.

Un învățător harnic. În 19 Ianuarie s’a dat în „Finteuzel” (cercul Șomcutei-mari) o petrecere, la care s’a reprezentat „Irodiosul”. Toți jucătorii s’au dovedit buni, mulțumind pe deplin poporul, care a alergat la reprezentație și din comunele învecinate. Meritul succesului e al dlui inv. I. Belbe, care deși a absolvat o preparandie de stat, lucră cu drag în legătură cu maica biserică, ceea-ce poate servi de pildă și la alți. Mulțumită petrecerilor aranjate de el, s’a întemeiat un fond școlar, care numără azi 400 cor. Astfel de isprăvi a făcut și în comuna Arieșul-de-pădure, unde a funcționat ca învățător. În comună a înființat și un cor cu școlarii, cari înveselesc pe credincioși la sfânta liturgie.

O zea nouă. Polonezul Szczepanik a inventat o zea, prin care nu pot trece gloanțele. Zeaua e o țesătură de mătasă de grosimea unui centimetru, în greutate de 90 dkgr. și are forma unui pieptar. Un astfel de pieptar, care scutește numai pieptul, costă 6000 cor. Până acum și-a cumpărat numai Chedivul din Eghipt o astfel de zea. În săptămâna trecută s’au făcut la Cracovia probe cu această zea pușcând cu revolverul din o depărtare de 2 metri în ea, fără ca glonțul să o străbată.

Lucrari triste. Din Sebeșul-de-sus (sub muntele Poiana-Tomii) ni se scrie, că tinerimea de acolo parte mare așa e de stricată, încât a început să se dedee la tot felul de fapte rușinoase. Nu numai, că nu mai vor să știe de biserică, dar s’au apucat de furturi în comună. Intr’un rînd au furat o copilă și la asta au fost ajutați chiar de un jurat al satului, care așa s’a îmbătat la casa lui Nechif. Simona, unde au dus copilă, încât întorcându-se noaptea târziu acasă și-a alungat copilașii și și-a bătut nevasta. Oamenii cei de omenie nici nu cutează să dea în judecată pe acești stricați, cari fac satul de rușine. — Astfel de fapte sînt cea mai mare pată pe un sat și locuitorii cinștiți de acolo trebuie să facă tot ce le e cu putință, ca să se curețe de astfel de nemernici.

A apărut în editura Bibliotecii populare a adm. domeniului Coroanei (România) cărțica a XXII-a: „Îngrășarea câmpurilor”, sfaturi practice pentru săteanul plugar, date de Dr. N. O. Popovici-Lupa, prof. la școala centr. de agricultură dela Herăstrău. Cu o gravură a castelului Peleş și mai multe ilustrații.

Societatea academică „Carmen Sylva” din Graz a ales în ședința din 1. a următorul comitet: Președinte: Nicolae Carabioschi, cand. jur.; secretar: Aurel Sârboia, cand. jur.; casier: Ioan Trandafirescu, stud. acad.; bibliotecar: Octavian Racotjan, cand. med.

Viriliștii români din orașul A. Iulia: Ioan Cirlea 1737 cor., Publius Rozor 924 cor., Rubin Patița 681 cor., Ioachim Fulea 579 cor. bis. gr.-cat din Lipoveni 482 cor., Dr. Ioan Marciaș 456 cor. Iosif Cirlea 394 cor.,

Nu călca cu piciorul pe ceea-ce-ți dă D-zeu în natură, după-cum adevărate scrisorile următoare. (Cele originale se pot vedea ori când):

Di primar M. din M. sorie: Vă rog cu stimă, trimiteți-mi încă 5 pachete de »Pectora« contra catarului și tusei. După folosirea celor dintâi am simțit îmbunătățire.

Di B. decan în R sorie: Vă rog să-mi trimiteți cu rambursă aceeași cantitate de »Pectora«. Teiul disolvă flegma și a făcut bine vecinului meu.

Di B. G. în N. (Bavaria) sorie: Vă rog să-mi trimiteți cu rambursă încă 10 pachete din »Pectora«, pentru-că aceasta îmi ajută bine contra morbului meu de 25 ani și voi să folosesc în continuu acest tei, după-ce pățimesc deja de mult de astmă și acum sunt de 71 ani.

Di G. în H sorie: Trimiteți-mi cu reîntoarcerea poștei 19 pachete din »Pectora« D-Voastră, pe care am folosit-o deja în anul 1895 sau 1896 cu bun succes. Vă mulțumesc și vă felicit anticipativ.

Di A. P. în P., Oberlausitz. Vă rog să-mi trimiteți cu reîntoarcerea poștei 5 pachete din escelenta »Pectora«, pe care voi să o folosesc contra catarului meu de gât. În anul trecut am obținut rezultate foarte bune contra catarului de plumăni, pe care-l tratează medicii fără succes.

Ca să căpătați »Pectora« veritabilă, adresați-vă la farmacia **Diana**, Budapesta, bulevardul Károly nr. 5, de unde se trimite cu 5 coroane pachetul.

Știri din piață.

Mediaș. Grâu hl. 12.50—13 seacă 9—10, orz 8.50—9, ovăș 5.50—6, oucuruz 7.50—8 cor. 4—5 ouă 20 bani.

Budapesta. Grâu bănațeneș, 50 chlgr., 9.15—9.60, seacă 7.45—7.65; orz 5—6.20, ovăș 7.55—7.95, oucuruz 5.15—5.25, oucântin 5.96—6 cor.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

O rugare către cetitori. Din Ucea-de-sus și din Coma (?) lângă Aiud am primit două mandate postale dela niște abonați, al căror nume însă nu se poate citi. Cei-ce îi vor cunoaște, să le spună cum stă lucrul.

— Am primit dela I. Sărăcuș, Danaș, Ana Mangu, Elisabetopole, Pavel Frențiu, Apadici și Galaeteon Bica, Petrifalău câte o coroană. Foia se abonează numai pe 1 an cu 4 cor. și pe 1/2 an cu 2 cor. și abonamentul se începe sau cu 1 Ianuarie sau cu 1 Iulie.

Pentru abonații din America. Repetăm rugarea din numărul trecut, căci eără am primit 5 cor. ab. la »Foaie« dela o bancă din Gașovia, căreia i le-a trimis Banca Hamory din Ioungstown, fără să știm pentru cine. Mai bine faceți-ce trimiți prin agentura de vapoare F. Missler din Bremen, care ne spune totdeauna pentru cine trimite abon.

Dni Basileșcu Oltean. Gratuit nu se primește nime. Nu cerca cu leacuri băbești, ci du-te la spitalul din F. sau la un doctor bun (în Arpaș) și dacă te ții de orindueli, te vindecă. Ferește-te de femeie!

Dni Nicolae Miloș, Blașova. Dacă s'a luat la protocol dela bătrâna, că v'a testat D-Voastră averea, n'aveți nici o teamă.

Dni Dumitru Iova. Românește nu știm să fie, dar' o afli la primărie ungurește și poate și nemțește și poți ruga pe un pricepător să ți-o esplice.

Dni Mateiu Micu, Becicherecul-mare. Pentru vânători nu e.

Pentru redacție și editură responsabil: **Victor Lazăr.**

Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: **Iosif Marshall.**

Moșie de vânzare.

Pe hotarul comunei Bogata-română (Oláh-Bogát), comit Albei-infer. se vinde din mână liberă o moșie de 200 jugere, arătură și luncă. În legătură cu ea e curte cu casă, șură cu grajduri etc. Comasația e în curgere. Cei interesați să se adreseze **Klemen Györgyné**, törvénybíró özv. Ó nagy-ságának, Erzsébetváros [14] 2—2

Folosirea cafelei de orz a lui Kathreiner-Kneipp se invederează zilnic ca o binefacere și necesitate.

Nici o mamă iubitoare de familie se nu întârzie a introduce cafeaua aceasta gustoasă și igienică.

Nu există surogat mai curat și înlocuire mai bună pentru cafeaua de bob, ca cafeaua lui Kneipp.

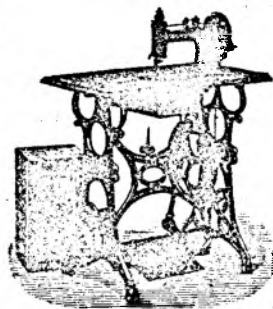
Cafeaua de orz a lui Kathreiner-Kneipp e veritabilă numai în pachete originale cu marca de apărare »Pfarrer Kneipp«. Cafeaua aceea, care nu este provezută cu marca aceasta se vinde cu cumpăna nu este veritabilă

Kathreiner.

Gustav Dürr,

mechanie.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede, Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

➔ **Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.** ➔

Toate acareturile mașinilor de cusut de orice fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de orice fel sunt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție.

[3] 5—

Liste de prețuri se trimite la cerere gratis și franco.

